

दुःसकार्यव्यक्तकारि त्व वार्त्तिकम्" इत्युक्ते स्वनातुक्ता-
द्यथाविकारके १ग्रन्थभेदे हेमच० । वार्त्तियां तद्वरणे
नियुक्तः ठक् । २चरे त्रि० । वृत्तिः कप्रगादिः प्रथो-
जनसस्य ठञ् । श्वैश्वरो ४वर्त्तिकाखगे पुंस्त्री० स्त्रियां
ङोष् । राजनि० ५वार्त्तिका शब्दर० । ६खगभेदे (वटेज)
स्त्री चारा० ।

वार्द्धर न० वारे जहाय दीर्यते दृ-अप् । १दक्षिणावर्त्त-
शब्दे २काकचिञ्जायाम् ३कण्णवावीजे ४भारत्यां भेदि०
५कमिजे ६आस्यवीजे च । वारेव दरम् । ७जले च विश्वः ।
वार्द्धे न० वार्द्धेतेऽल्ल दल-आधारे क । १दुर्दिने २मस्या
धारे पु० भेदि० ।

वार्द्धेक न० वृद्धानां समूहः तस्य भावः कर्म वा वृज् । १वृद्धस-
मूत्रे वृद्धस्य २भावे ३कर्मणि च भेदि० ।

वार्द्धित्य न० वृद्धस्य भावः कर्म वा घञ् कृक् च । वृद्धत्वे
अमरः । [त्रिका० ।

वार्द्धि पु० वारि जलानि धीयन्तेऽल्ल घा-कि लप् । ससुद्रे
वार्द्धिभूव न० वार्द्धी ससुद्रे भवति भू-अच् । ससुद्रेववणे
राजनि० । २ससुद्रेभवमाले त्रि० ।

वार्द्धुषि पु० वृद्धा जीवति इण् वृद्धेर्धुषितायः । वृद्धाजीवे
अमरः । स्त्राये क तत्रैव । "समाधेयं धान्यमादाय सहाधे-
यः प्रवच्छति । स वै वार्द्धुषिको नाम हव्यकव्यवहि-
ष्कृतः" इति । वृद्धिश्च वृद्धिगच्छे वय्यते तत्रोक्तनियमा-
तिक्रमेषु अनापदि स्वयमन्यद्वारा वा स्वाच्छान्येन
यो व्यवहरति तस्यैव प्रायश्चित्तम् आपदि त्व स्वयं करणे
नियमातिक्रमे च न दोषः" प्रा० त्रि० ।

वार्द्धुषिन् त्रि० वृद्धि+अस्यर्थे इनि प्रकृतेः नि० वार्द्धुषि
भावः । वृद्धाजीविनि भा० आ० ४८२६ स्त्री० ।

वार्द्धिथ न० वार्द्धुषेभ्यः प्रत्यञ् । धान्यादिर्द्धुषेभ्योपाये (वार्द्धि
देया) त्रिका० ।

वार्द्धीनस पुंस्त्री० वारि जलानि धवति घा-किप् वार्द्धीः
नासा नासिका यस्य नसादेशः । १गण्डके त्रिका०
स्त्रियां ङोष् । "त्रिपुत्रं त्रिन्द्रियस्त्रीषं श्वेतं वृद्धमजा-
पतितम् । वार्द्धीनसः प्राच्यतेऽसौ हव्ये कव्ये च शतृकतः"
इत्युक्ते २कागभेदे "वार्द्धीनसस्य सांसिन वृद्धिर्हादगवार्द्धिकी"
अतुः । ३पत्त्रिभेदे च "रक्तपाटो रक्तशिरा रक्तचक्षुर्विह-
ङ्गमः । कण्ठो वषेणं च तथा पत्नी वार्द्धीनसो मतः" भा-
स्क०पु०अर्थ्यं आङ्गाङ्गम् । वलिदानाङ्गं कलिकापु० ६६अ०
७को यथा "नीलप्रीतो रक्तशोर्षः कण्ठपादः सितच्छदः ।

वार्द्धीनसः स्यात् पत्नीशो मम विष्णोरतिप्रियः" । पृषो०
वार्द्धीणसोऽप्यल ।

वार्भट्ट पुंस्त्री० वारि मट इव कुम्भीरे त्रिका० स्त्रियां ङोष् ।
वार्भण न० वर्भणां समूहः अण् न टिङोपः । कवचसमूहे
अमरः । [समूहे शब्दर० ।

वार्भिण न० वर्भिणां समूहः अण् न टिङोपः । कवच-
वार्भुच् पु० वारि जलानि सञ्चति चच-किप् । १मेघे शब्दर०
२सुप्तके च ।

वार्भिला स्त्री वार्जता शिला शाक० । करकायां शब्दच० ।
वार्भिक न० पृथिवीभागभेदे । "दशधा विभजन् चेतसकरोत्
पृथिवीमिदाम् । इत्साकुज्ये वृदायादो मध्यदेशमवाप्तवान् ।
कोटवे वार्भिकं चेतं रणवृष्टिर्भूव ह" अग्निपु० ।

वार्भिक त्रि० वर्षे वर्षासु वा भवः ठञ् । १वृषभभवे २वर्षा-
कालभवे च । श्वायमाणलतायां न० भेदि० तत्रार्थे स्त्री
राजनि० स्त्रीत्वे ङोष् । ४वर्षे वर्षे कर्त्तव्यायां पूजायां
स्त्री ङोष् । "शरत्काले महापूजा क्रियते या च वा-
र्भिकी" देवीमा० । [अमरः ।

वार्हत न० वृहत्याः फ्रवम् अण् तस्य न लृप् । वृहतीफले
वार्हद्रथ(थि) पु० वृहद्रथस्यापत्यमण् इज् वा । वृहद्रथ-
राजपुत्रे जराशब्दे ऋषे त्रिका० अणलः शब्दर० ।

वार्हस्यत्य न० वृहस्यतिना प्रोक्तमधीते पत्यन्तत्वात् यक् ।
१चावीके रत्नमा० । तेन प्रोक्तं तस्येदं वा यक् ।
२नीतिशास्त्रे श्बोद्गामे च । ४वृहस्यतिसम्बन्धिनि त्रि०
५वर्षभेदे गुह्यवर्षशब्दे २६ १८४० वृषभम् स देवताऽल्ल यक् ।
४तद्देव ताके त्रि० ६पुष्यन्तत्वे न० शैषिकोऽण् । वार्ह-
स्यत तत्सम्बन्धिनि त्रि० स्त्रियां ङोष् ।

वालद्य पु० वल-अञ् वालसलनं वाति गच्छति वा-क ।
तिथ्यर्हात्मके द्वितीये करणे ज्यो०त० । [लृक्ल अय्यल न०
वाल्ल न० वल्केन निर्हत्तमण् । वल्कजातेवक्ष्ये । वा-
वाल्मिकि पु० वल्मीके भवः इज् पृषो० । रामायण-
अन्यकर्त्तरि सुनिभेदे हिरूपको० ।

वाल्मीकि(कि) पु० वल्मीके भवः अण् इज् वा । आर्गवे
प्राचेतसे सुनिभेदे जटा० । [अमरः ।

वावदूक त्रि० वद-यङ् लुक्-ऊकञ् । बद्धवदनशीले वक्त्रि
वावय पु० वय-यङ् लुक्-अच् । (वावुइ) तुलसीभेदे शब्दच०
वावृत संभक्तौ दि० आत्म० सक० सेट् क्त्वा वेट् । वावृत्यते
अवावर्त्तिष्ट । "ततो वावृत्यमाना सा" महिः ।

वावृत्त त्रि० वावृत्त० । जतवरथे ।